

مشاهده مستقیم مهارت های عملی *Direct Observation of Procedural Skills:* *DOPS*

روشی است که اختصاصاً برای ارزیابی مهارت های عملی و دادن باز خورد طراحی شده است. این روش مستلزم مشاهده مستقیم دستیار در حین انجام یک پروسیجر و ارزیابی همزمان بصورت کتبی می باشد. با این روش می توان مهارت عملی دستیار را بصورت عینی و ساخت یافته ای مورد ارزیابی قرار داد. از این آزمون برای ارزیابی مهارت های عملی مانند موارد زیر استفاده می شود:

لوله گذاری داخل تراشه، گذاشتن لوله توراکوستومی (chest tube)، ترمیم زخم، برقراری رگ مرکزی (CV line)، نمونه برداری از پوست، جاناندازی مفصل هر نوبت آزمون در مورد یکی از مهارت های عملی ضروری انجام می پذیرد. این آزمون معمولاً چهار تا شش بار در سال برای هر دستیار اجرا می شود و زمان هر آزمون در حدود ۲۰ دقیقه است که ۱۵ دقیقه زمان انجام مشاهده توسط آزمون گر (عضو هیات علمی) و پنج دقیقه زمان ارائه بازخورد به آزمون شونده (دستیار) است.

مزایای استفاده از روش DOPS

- ۱- با استفاده از این روش، آزمونگر توجه خود را معطوف نکات مهمی می نماید که در مهارت مورد نظر نیازمند ارزیابی هستند.
- ۲- این روش باعث می شود ارائه بازخورد به دستیار تسهیل شود چرا که به جای اظهار نظر کلی، بازخورد بر اساس رفتارهای واقعی و عینی صورت می گیرد.
- ۳- با توجه به فرم ها و چک لیست ها می توان میزان پیشرفت دستیاران را ارزیابی و ردیابی کرد.
- ۴- باید توجه داشت که اطلاعات حاصل از این ارزیابی هم بصورت تکوینی (formative) و هم بصورت تراکمی (summative) قابل استفاده اند.

محدودیت های استفاده از روش DOPS

- ۱- انجام مشاهده مستقیم ممکن است برای اعضای هیات علمی دشوار و یا بسیار وقت گیر باشد.
- ۲- استانداردها در بین برنامه های دستیاری مختلف یکسان نیستند و در نتیجه، نتایج آزمون برای رتبه بندی تمام فراگیران مناسب نیست.
- ۳- فراگیران تا حدودی روی کسانی که آن ها را امتحان می کنند و بصورت غیر مستقیم روی محتوای آزمون کنترل دارند و در نتیجه ممکن است آزمون به نفع آنها bias داشته باشد.
- ۴- در صورت عدم استفاده از سیستم الکترونیک ممکن است ردیابی پیشرفت ها دشوار باشد.
- ۵- استفاده از روش مشاهده مستقیم در یک کلینیک شلوغ ممکن است چالش زا باشد و مراقبت از بیماران را به تاخیر اندازد. به این دلیل در زمان هایی که قرار است این ارزیابی انجام شود باید تمهیدات لازم از نظر تعداد دستیاران و اعضای هیات علمی اندیشیده شود.

